

GULAG-X-CZ

Výroční zpráva Gulag.cz, z.s.

2022

— Obsah

3 / Úvodní slovo

4 / Členové týmu

5 / Přehled činnosti:

projekty

výstavy, workshopy, konference

články, rozhovory

10 / Web a sociální sítě / Vybraná čísla

11 / Finanční část – účetní závěrka

— Úvodní slovo

Ač se naše organizace věnuje primárně historickým tématům, rok 2022 nás postavil před velké výzvy vyvolané aktuálním děním, především zahájením ruské agresivní války proti Ukrajině. Velkou část našich personálních kapacit jsme věnovali pomoci našim kolegům z ruského Memorialu, kteří čelili likvidaci zastřešujících poboček, zabavení moskevské kanceláře a vynucené emigraci mnoha spolupracovníků. Ve spolupráci s Memorialem Česká republika jsme části z nich zajistili zázemí v České republice díky velkorysé nabídce předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové využít služební dům předsedů parlamentu na pražském Břevnově. Díky tomu Memorial může alespoň částečně pokračovat ve své činnosti a projektech i po nuceném částečném vyhnání z Ruska a my díky tomu máme paradoxně s Memorialem ještě intenzivnější kontakt, který se snažíme využít i v rámci naší činnosti.

To se projevilo i na některých našich projektech v roce 2022. Asi největším byla příprava a zahájení výstavy „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“, která pojednává o pohřebišti a popravišti z dob Velkého teroru v ruské Karélii, kde bylo popraveno i šest Čechů, a také o Juriji Dmitrijevi, který Sandarmoch objevil a dnes je vězněn Putinovým režimem. Výstava se věnuje obecně i situaci Memorialu a je doprovázena uměleckými díly, které věnovali převážně ruští umělci. Ukázalo se totiž, že po začátku války

Ruska proti Ukrajině v Rusku stále žije mnoho lidí frustrovaných současným děním, kteří mají potřebu vyjádřit svůj vztah k minulosti i současnosti. Jsme rádi, že jsme jim mohli dát i my takovýto prostor v rámci výstavy.

Výstava od srpna 2022 putuje po České republice, po zahájení v Praze jsme ji uvedli v Brně a Liberci. Stejně tak jsme jezdili po naší zemi s filmem „Strážci paměti“, který jsme v loňském roce natočili právě s mnohými představiteli Memorialu. Film pojednává jak o Memorialu, jeho projektech a ruské politice paměti, tak i o aktuální reakci na zahájení války proti Ukrajině a problémech, v nichž se pracovníci Memorialu ocitli. Besed po filmu se vždy účastnili kolegové z ruského Memorialu, díky čemuž měla česká veřejnost možnost blíže se seznámit s problematikou sovětských represí a vztahu ruské společnosti k tomuto tématu.

Je to totiž téma, které se bezprostředně týká i nás. Mezi oběťmi sovětských represí, poprav, gulagu či deportací byly i tisíce Čechů a příslušníků dalších evropských národů. A to je dodnes i u nás velmi málo známá kapitola. To bychom rádi změnil, a proto jsme kromě našich osvětových akcí v loňském roce intenzivně vyvíjeli i vzdělávací program Gulag XR, který zveřejníme v příštím roce. Stále máme co rozvíjet a věříme, že díky vaší pomoci v tom budeme moci pokračovat i nadále. Rád bych poděkoval všem, kdo nás podporujete finančně i morálně, a také společnosti Alza, která se rozhodla naši činnost podpořit poskytnutím výpočetní a natáčecí techniky. Všechna tato podpora je pro nás nesmírně důležitá!

*Štěpán Černoušek,
předseda Gulag.cz*

— Členové týmu

Štěpán Černoušek / *předseda*

Petra Černoušková / *projektová a finanční manažerka*

Alexandra Skorvid / *projektová manažerka*

Lenka Bartošová / *projektová manažerka*

Tereza Soušková / *projektová manažerka, SMM specialistka*

Tomáš Polenský / *filmy a video*

Igor Suvorov / *produkce, expedice*

Jan Vrátný / *grafik a programátor*

Josef Brošta / *3D grafik*

Nela Laryšová / *právnička*

Zdeněk Žďárský / *účetní*

Gulag.cz, zapsaný spolek

Sídlo: Na Dolinách 524/40, Praha 4, 147 00

IČ: 22822852

Číslo účtu: 7067842001/5500

www.gulag.cz | info@gulag.cz

— Přehled činnosti / Projekty

Gulag XR

V roce 2021 jsme pokračovali ve vývoji vzdělávacího programu Gulag XR, který využívá virtuální a rozšířenou realitu. Tento projekt financovaný v rámci programu Erasmus Plus oficiálně začal v roce 2020 a navazuje na naše první experimenty s rekonstrukcí tábora Gulagu ve VR, kterou jsme představili již v roce 2019. Našimi partnery v tomto projektu jsou vzdělávací společnost Scio, německý Memorial, polské Kolegium východní Evropy a slovenská pobočka Post Bellum.

Naším cílem je vytvořit zcela nový přístup k výuce sovětských represí, během níž si žáci a studenti budou mimo jiné moci „okusit“ atmosféru gulagu. Díky inovativním technologiím a přístupům tak získají mnohem více informací a prožitků než při běžné hodině. Skrze reálné příběhy chceme žákům a studentům přiblížit různé formy represí od masových deportací, poprav či táborů po zprostředkování dobového vnímání situace v SSSR. Chceme také ukázat širší evropský kontext sovětských represí. Vzdělávací program by měl být připraven ke spuštění v průběhu roku 2023.

Vyhledávač v databázích sovětských represí

Průběžně od roku 2017 vyvíjíme spolu s kolegy z několika ruských poboček Memorialu vyhledávač v databázích obětí politických represí v SSSR. V roce 2022 jsme XXX.

Vyhledávač (včetně jeho českého popisu) je dostupný na adrese:

<http://memsearch.org/cs/>

V roce 2022 probíhaly práce na jeho aktualizaci a modernizaci.

Publikování obnovené verze je plánované na rok 2023.

Gulag Online

Nadále jsme rozvíjeli náš portál virtuálního muzea Gulag Online a chystali jsme jej na propojení se vzdělávacím programem Gulag XR.

Film „Strážci paměti“

24. října jsme veřejnosti představili nový dokumentární film „Strážci paměti“, který se věnuje historické paměti na sovětské represe, ruskému sdružení Memorial, jeho likvidaci a vyhocené situaci po začátku války na Ukrajině. Režisérem filmu je Tomáš Polenský. Slavnostní premiéra se uskutečnila v prostorách pražského kina Ewald a po promítání následovala debata s bývalou výkonnou ředitelkou Mezinárodního Memorialu Jelenou Žemkovou, ředitelem knihovny Memorialu Borisem Bělenkinem a předsedou Memorialu v ruském Permu Robertem Latypovem.

24. 10. Premiéra filmu / Praha, kino Ewald

— Přehled činnosti / Výstavy, workshopy, konference

Workshop „Dialog jako nástroj usmíření a rozvoje společnosti“

21. až 25. března jsme spolu s partnery pořádali tři workshopy na téma „Dialog jako nástroj usmíření a rozvoje společnosti“, které vedla Linda Norris z International Coalition of Sites of Conscience, jejíž je Gulag.cz také součástí. Workshopy a následné veřejné debaty proběhly v Karviné, v Písku a v Ústí nad Labem a těšily se velkému zájmu odborné a laické veřejnosti.

<https://gulag.cz/cs/novinka/dialog-jako-nastroj-usmireni-a-kultivace-spolecnosti-f53463ab-6586-4cbf-a25a-4730e6bba14f>,

<https://gulag.cz/cs/novinka/ceska-mista-svedomi-ve-svetovem-kontextu>

Výstava „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“

Během jarních a letních měsíců jsme věnovali energii nejen natáčení dokumentu „Strážci paměti“, ale také přípravě výstavy o popravišti z dob stalinského teroru a jeho objeviteli Juriji Dmitrijevi, vězněném dnešním ruským režimem. Výstava nese název „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“ a představuje nejen historii Sandarmochu, ale i osobní předměty Jurije Dmitrijeva a jeho nálezy z expedic. Součástí výstavy jsou umělecká díla převážně ruských autorů reflektující tragické důsledky nedořešené ruské minulosti do současnosti.

Vernisáž se uskutečnila 5. srpna ve Studiu Hrdinů ve Veletržním paláci v Praze. Od 15. září do 30. října byla výstava k vidění v Atomovém krytu 10-Z v Brně a poté následovala zastávka v Krajské vědecké knihovně v Liberci (7. 11 – 10. 12)

Linda Norris
a spisovatelka Karin
Lednická, která
navštívila workshop
v Karviné

Výstava
„Sandarmoch – kde
stromy mají tváře“

Výstava „Andrej Sacharov — člověk epochy“

Výstava „Andrej Sacharov — člověk epochy“, kterou jsme české veřejnosti prezentovali v květnu 2021 u příležitosti stého výročí narození Andreje Sacharova, byla od 3. října do 30. listopadu k vidění na půdě Univerzity Palackého v Olomouci.

3. 10. – 30. 11 / Univerzita Palackého v Olomouci, katedra slavistiky

— Přehled činnosti / Debaty, promítání a další akce

- 29. 3. / Vsetín (aula MG) – promítání dokumentárního filmu Cesta do Gulagu
- 3. 4. / Praha Hostivař (KC Farní dvůr) – promítání dokumentárního filmu Cesta do Gulagu
- 20. 5. / Praha (kino Atlas), promítání filmu Cesta do Gulagu a následná diskuze s litevským básníkem a disidentem Tomasem Venclovou a rusko-americkým slavistou a odborníkem na dílo Varlama Šalamova Jakovem Klotsem. Akce se zúčastnilo na 50 lidí.

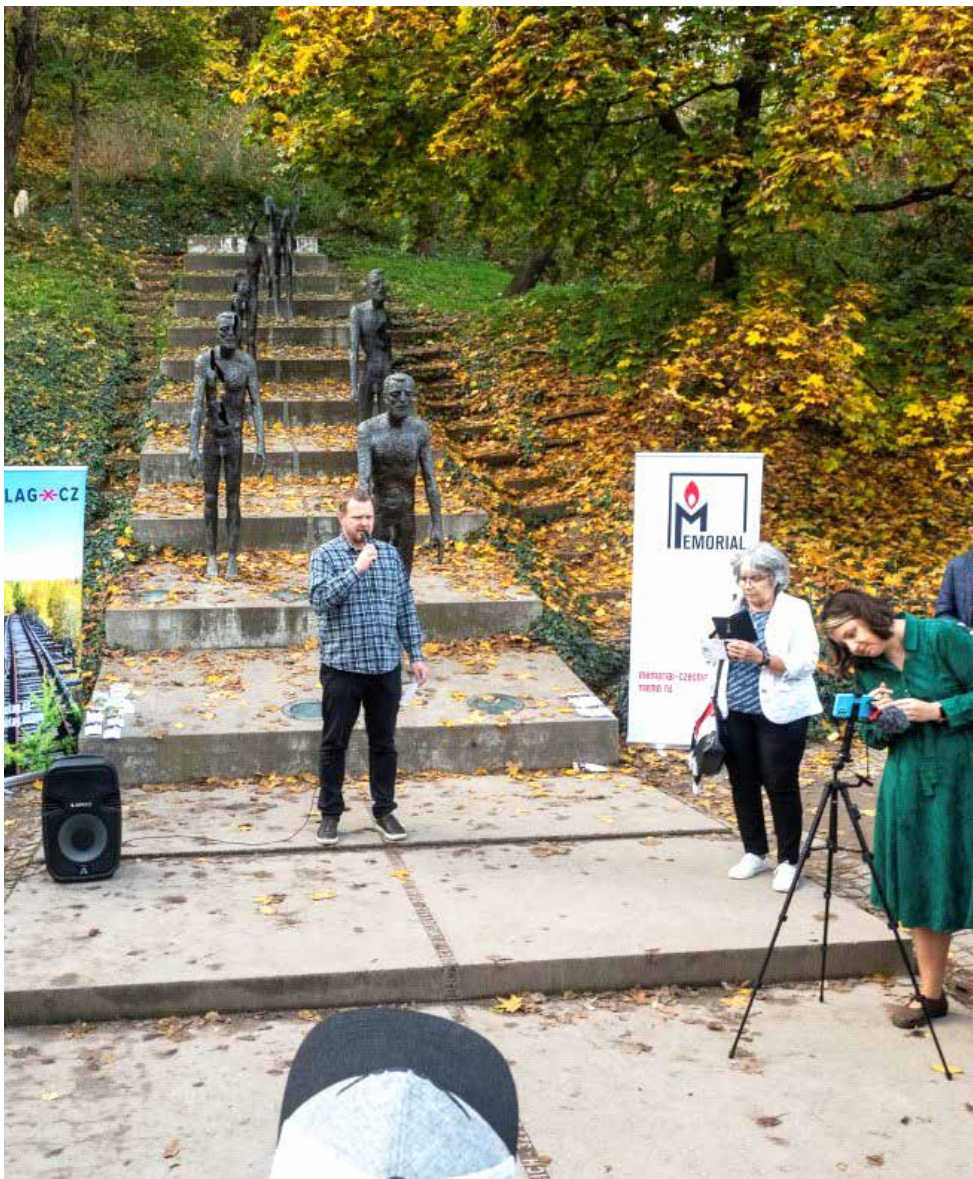
Předpremiéra filmu
Strážci paměti na
univerzitě Palackého
v Olomouci

- 10. 5 / Praha (budova FSV UK), přednáška ruského historika Konstantina Morozova na téma Stalinismus v ruské společnosti
- 19. 10 / Olomouc (Umělecké centrum Univerzity Palackého v Olomouci), předpremiéra filmu Strážci paměti, spojeno s diskuzí s členy ruského Memorialu Borisem Bělenkinem, Robertem Latypovem a Nikitou Lomakinem. Akce se zúčastnilo na 100 lidí.
- 20. 10 / Brno (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity), filmu Strážci paměti, spojeno s diskuzí s členy ruského Memorialu Borisem Bělenkinem, Robertem Latypovem a historikem Andrejem Zubovem
- 29. 10. / Praha (Újezd), akce Navracení jmen, jejímž iniciátorem je ruské sdružení Memorial. Během této akce tradičně čteme jména zdokumentovaných českých a československých obětí v SSSR. U památníku obětím komunismu na pražském Újezdě se sešlo více než 50 lidí.
- 4. 11 / Praha (Langhans), promítání filmu Strážci paměti v rámci festivalu Kulturus a beseda se Štěpánem Černouškem a historikem Konstantinem Morozovem
- 16. 11 / Praha (Gymnázium Arabská), promítání filmu Strážci paměti a beseda se Štěpánem Černouškem
- 23. 11 / Liberec (Krajská vědecká knihovna v Liberci), promítání filmu Strážci paměti a beseda s profesorem Janem Rychlíkem a Borisem Bělenkinem z ruského Memorialu

— Přehled činnosti / Články, rozhovory

- 5. 4./ Rozhovor se Štěpánem Černouškem na Novinky.cz o ruské válce proti Ukrajině, uprchlících a o tom, jak vnímat současnou situaci v kontextu ruské historie <https://www.novinky.cz/clanek/valka-na-ukrajine-predseda-gulag-cz-rusum-co-utikaji-bychom-meli-dat-pracovni-povoleni-40392744>
- 17. 6./ Ruská redakce Rádía Praha nás oslovila, abychom promluvili o našich projektech, především o našich výstavách <https://ruski.radio.cz/chehoslovackoe-ukrainskoe-i-gruzinskoe-repressirovanoe-iskusstvo-8753467>
- 20. 6./ Naše spolupracovnice Tereza Soušková byla za Gulag.cz pozvána, aby v Knihovně Kongresu ve Washingtonu promluvila o tom, jak pracujeme s historií a pamětí. Vyrovnavání se s minulostí a mapování represí je obzvláště důležité téma v době dnešní ruské agrese na Ukrajině. <https://www.facebook.com/gulag.cz/posts/pfbid0dprKncSXkCcMU-33jyaRzdHuHUPdvJue982X5yXYSr8KDZL2JfvU16xjQWN3Lkwthl>
- 10. 8./ Reportáž ruské redakce Rádía Praha z vernisáže výstavy „Sandarmoch - kde stromy mají tváře“ <https://ruski.radio.cz/sandarmoh-gde-u-derevev-est-lica-vystavka-o-svyazi-proshlogo-i-nastoyashchego-8758340>
- 12. 8./ Hlídací Pes o výstavě „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“ <https://hlidacipes.org/zakazana-vystava-odhaluje-vrazdu-ceskych-ucitelu-ve-stalinskem-rusku-kvuli-sandarmochu-se-zatyka-i-dnes/>
- 29. 8./ Rádio Svobodná Evropa o výstavě „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“ <https://www.svoboda.org/a/nadvigayuscheesya-varvarstvo-vystavka-o-sandarmohe-v-chehii-a-ne-v-rossii/32009075.html>
- 8. 10./ Reportáž ČT o výstavě „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“ <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097206490-udalosti-v-kultu-re/222411000121008/cast/938815/>
- 23. 10./ Článek Lindy Norris z International Coalition of Sites of Conscience o výstavě „Sandarmoch – kde stromy mají tváře“ <https://uncataloged-museum.blogspot.com/2022/10/exhibition-layers-small-but-mighty-in.html>
- 1. 11./ Rozhovor se Štěpánem Černouškem pro pořad Interview Plus o současné situaci v Rusku a také o našich plánech a výstupech <https://plus.rozhlas.cz/sovetsky-svaz-je-pro-putina-nejlepsi-kapitolou-ruskych-dejin-opakuje-i-jeho-8859804>
- 12. 11./ Článek iDNES.cz o výstavě „Sandarmoch - kde stromy mají tváře“ v Liberci https://www.idnes.cz/liberec/zpravy/rusko-vystava-pracovni-tabor-azyl-knihovna-sandarmoch-liberec.A221111_143948_liberec-zpravy_jape

— Web a sociální sítě

gulag.cz

gulag.online

<https://www.youtube.com/@GULAGcz>

<https://www.facebook.com/gulag.cz>

<https://www.instagram.com/gulag.cz/>

Newsletter, přihlásit se můžete zde <https://rb.gy/7yini>

— Zajímavá čísla

115.489 tisíc návštěvníků virtuálního muzea Gulag Online
z toho 21 procent z Ruska, 16 procent z USA, 12 procent z ČR,
10 procent z Polska, 4 procenta z Ukrajiny, 4 procenta ze Spojeného
království

1,2 tisíc odběratelů našeho Youtube kanálu

1273 odběratelů newsletteru v roce 2022

185 reakcí se dočkal nejúspěšnější příspěvek na facebookovém profilu
Gulag.cz

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

ROZVAHA ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

IČ
22822852

Název a sídlo účetní jednotky

Guлаг cz, z.s.
Na Dolních 524/40
Praha 4
14700
Česká republika

AKTIVA

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období	
B.	Krátkodobý majetek celkem	41	4 569,68	7 829,24
II.	Pohledávky celkem	52	38,00	0,00
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	72	4 591,00	4 531,68
	AKTIVA CELKEM	85	4 569,00	7 829,24

PASIVA

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období	
A.	Vlastní zdroje celkem	1	4 231,90	7 315,48
I.	Jmění celkem	2	0,00	7 315,48
II.	Výsledek hospodaření celkem	6	337,78	337,78
B.	Cizí zdroje celkem	10	452,00	337,78
III.	Krátkodobé závazky celkem	21	213,78	477,76
IV.	Jiná pasiva celkem	45	124,00	36,00
	PASIVA CELKEM	49	4 340,00	7 829,24

Sestaveno dne:
30.06.2023

Razítko:

Podpis odpovědné osoby:

Odesláno dne:

E-mail:

Odpovídá za údaje: Štěpán Čermoušek
Telefon:

Poznámka:

Stavy jednotlivých účtů uvedených v aktivech rozvahy se zjišťují jako rozdíly obrátů stran Má dítě a Dal. Podle výsledku tohoto výpočtu vstupují do aktiv s kladným nebo záporným znaménkem. Stavy jednotlivých účtů uvedených v pasivech rozvahy se zjišťují jako rozdíly obrátů stran Dal a Má dítě. Podle výsledku tohoto výpočtu vstupují zůstatky do pasiv s kladným nebo záporným znaménkem. Výjimku představují účty 336, 341, 342, 343, 345 a 373, které jsou v ROZVAZE uvedeny v aktivech i pasivech přičemž rozdíly stran vstupuje:

- a) do aktiv kladně - jestliže převládá stav obrátu strany Má dítě nad stavem obrátu strany Dal,
b) do pasiv kladně - jestliže převládá stav obrátu strany Dal nad stavem obrátu strany Má dítě.

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

IČ
22822852

Název a sídlo účetní jednotky

Guлаг cz, z.s.
Na Dolních 524/40
Praha 4
14700
Česká republika

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni			
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem	
I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	1 018,33	0,00	1 018,33
III.	Osobní náklady	13	3 488,64	0,00	3 488,64
V.	Ostatní náklady	21	149,40	0,00	149,40
	Náklady celkem	39	4 656,37	0,00	4 656,37
II.	Přijaté příspěvky	43	45,71	0,00	45,71
III.	Tržby za vlastní výkony a zboží	47	0,00	0,00	0,00
IV.	Ostatní výnosy	48	6 739,78	0,00	6 739,78
	Výnosy celkem	61	4 656,37	0,00	4 656,37

Sestaveno dne:
30.06.2023

Razítko:

Podpis odpovědné osoby:

Odesláno dne:

E-mail:

Odpovídá za údaje: Štěpán Čermoušek
Telefon: